

Helsingin Konservatorio

MUSIIKIN LAAJA OPPIMÄÄRÄ
KURSSILIITE
Jousisoittimet

Viulunsoiton peruskurssit 1, 2 ja 3

Tavoitteet

Oppilaan soiton perustekniikka, musiikillinen ilmaisukyky, musiikin tuntemus sekä esiintymis- ja yhteismusisointitaidot kehittyvät asteittain siten, että hän peruskurssin 3 tasolla hallitsee instrumenttinsa soitotekniikan ja äänenmuodostuksen perustaidot, tuntee instrumentilleen sävellettyä erityylikausia edustavaa musiikkia sekä kykenee ilmaisemaan itseään musiikin keinoin ja esittämään pienimuotoisia musiikkikokonaisuuksia konserttitilanteissa. Oppilas kykenee myös musisoimaan yhdessä toisten kanssa pienissä kokoonpanoissa ja orkesterissa.

Sisältö

Ohjelmiston ja esitettyjen konsertti-ohjelmien tulee vastata peruskurssien 1, 2 ja 3 vaatimustasoa ja noudattaa ohjeellisesti peruskurssien ohjelmistoluetteloita. Asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi harjoitellaan soitotekniikkaa ja riittävän laaja ohjelmisto opettajan harkinnan mukaan. Jokaisella kurssitasolla harjoitetaan vähintään kolminkertainen ohjelmisto, jonka tulee sisältää myös suomalaista musiikkia. Konserttiohjelmat voivat sisältyä ohjelmistoon. Etydejä, asteikkoja ja kolmisointuja sekä prima vista -soittoa harjoitetaan opettajan harkinnan mukaan.

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintymisen lukuvuosittain

Teknisten harjoitusten, etydien, asteikkojen, kolmisointujen ja prima vista -tehtävän esittäminen lukuvuosittain (yhden opettajan arvioima suoritus)

II Kurssisuoritukset

1. konsertti (peruskurssi 1), kesto n. 10 minuuttia (ohjelma koostuu esim. neljästä pienestä sävellyksestä)

2. konsertti (peruskurssi 2), kesto n. 15 minuuttia (ohjelma koostuu yhdestä konserton tai sonaatin ääriosasta tai muunnelmateoksesta ja ainakin yhdestä erityyillisestä pienimuutoisesta sävellyksestä)

3. konsertti (peruskurssi 3), kesto n. 20 minuuttia (ohjelma koostuu yhdestä konserton tai sonaatin ääriosasta tai muunnelmateoksesta ja ainakin yhdestä erityyillisestä pienimuutoisesta sävellyksestä)

Ohjelmat soitetaan ulkoa. Kamari- ja nyky-musiikkiteokset voi esittää nuoteista.

Arviointi

1. konsertti suoritettu / uusittava
tekniset suoritukset ja prima vista suoritettu / uusittava

2. konsertti asteikolla 1-5
tekniset suoritukset ja prima vista suoritettu / uusittava

3. konsertti asteikolla 1-5
tekniset suoritukset ja prima vista asteikolla 1 –5

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset

kunkin konsertin suorittaminen edellyttää, että vastaavantasoinen musiikin perusteiden kurssi on suoritettu tai ainakin suoritteilla, jos suoritus on kesken kurssiin ilmoittautumiseen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettut viulunsoiton peruskurssit 1 (1. konsertti), 2 (2. konsertti) ja 3 (3. konsertti)

Viulunsoiton I kurssi

Tavoitteet

Oppilas kehittää monipuolisesti soitotekniikkaansa ja tutustuu peruskurssitasoa vaativampaan eri tyylikausia edustavaan instrumentilleen sävellettyyn musiikkiin. Oppilas harjaantuu itsenäiseen työskentelyyn, hänen musiikillinen ilmaisukykynsä laajenee ja esiintymistaitonsa varmistuvat. Oppilas kykenee musiikilliseen vuorovaikutukseen musisoidessaan yhdessä toisten kanssa.

Sisältö

Sekä kurssisuorituksessa esitettävän että harjoitettavan ohjelmiston tulee noudattaa ohjeellisesti ohjelmistoluettelon I vaikeustasoa. Asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi kehitetään soitotekniikkaa ja harjoitellaan riittävän laaja ohjelmisto opettajan harkinnan mukaan.

a) kurssisuorituksessa esitettävään ohjelmaan nähden vähintään kolminkertainen ohjelmisto (ko. ohjelma mukaan lukien), joka sisältää eri tyyllisiä sävellyksiä

1) barokin ajalta esim. Telemann: soolo-fantasioita (nrot 7-12) ja sonaatteja, Händel: sonaatit 1-6, Corelli: sonaatit op. 5 nrot 7-9, Vivaldi: sonaatit op. 2, Bach: Konsertto g, osia soolopartitoista, Nardini: Konsertto e tai vastaavia sävellyksiä.

2) klassismin ajalta esim. Mozart: rondoja, Adelaide-konsertto, Beethoven: Romanssi F, Haydn: sonaatteja, Konsertto G, Viotti: Konsertot 20 ja 23, Rode: Konsertto nro 7

tai vastaavia sävellyksiä. Myös galanttia tyyliä edustavat teokset ovat mahdollisia.

3) romantiikan ajalta tai 1900-2000 - luvuilta esim. Dvorak: Sonatiini, Svendsen: Romanssi, Bartok: Sonatiini, Bériot: Konsertto 9 a, muunnelmasarjoja, Dancla: muunnelmateoksia, Sibelius: Romanssi F, Rondino, Kuula: Melodia lugubre tai vastaavia sävellyksiä.

b) asteikkoja ja kolmisointuja (asteikko-liitteen mukaisesti), teknisiä harjoituksia, etydejä ja orkesteri- tai kamarimusiikkistemmoja opettajan harkinnan mukaan.

c) prima vista -soittoa

Ohjelmiston on sisällettävä myös suomalaisia sävellyksiä.

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintyminen lukuvuosittain

Teknisten harjoitusten ja etydien, orkesteri- tai kamarimusiikkistemmojen sekä prima vista -tehtävän esittäminen lukuvuosittain (yhden opettajan arvioima suoritus)

II Kurssisuoritus / konsertti

Oppilas valmistaa vähintään 15 minuuttia kestävän ohjelman, joka sisältää teoksia eri tyylikausilta. Ohjelman valinnassa pyritään suosimaan mielekkäiden kokonaisuuksien esittämistä. Ohjelma muodostuu seuraavista osioista:

a) konsertin ensimmäinen tai vaihtoehtoisesti toinen ja kolmas osa tai muunnelmateos

b) kaksi osaa sonaatista

c) kaksi sävellystä, toinen luonteeltaan cantilene ja toinen tekninen tai vaihtoehtoisesti

a) kuten edellä

b) sonaatti kokonaan

c) yksi sävellys

Ohjelma soitetaan ulkoa. Kamari- ja nykymusiikkiteokset voidaan soittaa nuoteista.

Arviointi

asteikolla 1-5,

tekniset suoritukset ja prima vista asteikolla 1-5

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset

viulunsoiton peruskurssi 3

musiikin perusteet 5, suoritus voi olla kesken (kurssiin ilmoittautumiseen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta)

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu viulunsoiton I kurssi

Viulunsoiton C-kurssi	LISÄOPETUS
-----------------------	------------

Tavoitteet

Oppilas hallitsee eri musiikkityylien edellyttämiä tulkintatapoja ja soittotekniikoita. Hän harjaantuu ylläpitämään monipuolista ohjelmistoa sekä suunnittelemaan ja esittämään kohtalaisen laajoja musiikkikokonaisuuksia konserttitilanteessa. Oppilaan musiikillinen ilmaisukyky monipuolistuu, esiintymisvarmuus lisääntyy ja musiikilliset vuorovaikutustaidot kehittyvät. Oppilas kykenee itsenäiseen harjoitteluun, osaa arvioida edistymistään ja kykenee löytämään tarvittaessa uudenlaisia lähestymistapoja ja ratkaisumalleja.

Sisältö

Sekä kurssisuorituksessa esitettävän että harjoitettavan ohjelmiston tulee olla alan ammattikoulutuksen vaatimustason mukainen ja noudattaa ohjeellisesti ohjelmistoluetteloita C ja B. Asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi kehitetään soittotekniikkaa ja tulkintatapoja sekä harjoitellaan riittävän laaja ohjelmisto opettajan harkinnan mukaan.

a) kurssisuorituksessa esitettävään ohjelmaan nähden vähintään noin kolminkertainen ohjelmisto (ko. ohjelma mukaan lukien), joka sisältää eri tyyllisiä sävellyksiä: 1) barokin ajalta Telemann: soolofantasioita (nrot 1-6), Bach: osia soolopartitoista, konsertot a, E Tartini: sonaatit, Konsertto d, Locatelli: sonaatit, Corelli: sonaatit op. 5 (nrot 1-6), Vivaldi: Vuodenajat, Vitali: Chaconne, myös esim. triosonaatteja tai vastaavia sävellyksiä.

2) klassismin ajalta Mozart: sonaatit, konsertot 1-5, Beethoven sonaatteja, Viotti: Konsertto 22 a, Rode: Konsertto 8, Spohr: Konsertto d, Tulindberg: Konsertto B, Haydn: Konsertto C, trioja, kvartettoja tai vastaavia sävellyksiä.

3) romantiikan ajalta tai 1900-2000 - luvuilta Schubert: sonatiinit, duo, Sibelius: humoreskeja, Prokofjev: Viisi Melodiaa, Wieniawski, Elgar, Kabalevski, Ries, Englund, Sallinen: pikkukappa-leita tai vastaavia sävellyksiä.

b) asteikkoja ja kolmisointuja (asteikko-liitteen mukaisesti), teknisiä harjoituksia, etydejä ja orkesteri- tai kamarimusiikkistemmoja opettajan harkinnan mukaan. kurssisuorituksen ohjelmiston on sisällettävä myös suomalaisia sävellyksiä.

C-kurssia varten harjoitetun ohjelmiston tulee sisältää yhteensä

- a) etydejä ja harjoituksia opettajan harkinnan mukaan
- b) vähintään kolme barokkisonaattia tai kuusi osaa J. S. Bachin soolosonaateista tai -partitoista
- c) vähintään kolme konserton ensimmäistä osaa
- d) vähintään kuusi pienimuotoista sävellystä, joista kolme tyyliiltään cantilene, kolme tyyliiltään virtuoosisia.

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintyminen lukuvuosittain, teknisten harjoitusten ja etydien, orkesteri- tai kamarimusiikkistemmojen esittäminen (yhden opettajan arvioima suoritus).

II Kurssisuoritus

Oppilas valmistaa vähintään 25 minuuttia kestävän ohjelman, joka sisältää teoksia eri tyylikausilta. Ohjelman valinnassa pyritään suosimaan kokonaisten teosten esittämistä.

- a) sonaatti tai kaksi osaa J. S. Bachin soolo-sonaateista tai -partitoista
  - b) konserton ensimmäinen osa
  - c) kaksi erityylistä pienimuotoista sävellystä tai vaihtoehtoisesti
- a) kuten edellä
  - b) konsertto kokonaan (ei J. S. Bach)
  - c) yksi pienimuotoinen sävellys

Ohjelma soitetaan ulkoa. Kamari- ja nykymusiikkiteokset voidaan soittaa nuoteista.

Arviointi

asteikolla 1-5 (täsmennettynä asteikolla 1 – 25)

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset

musiikin laaja oppimäärä

säveltapailun C-kurssi, suoritus voi olla kesken (kurssiin ilmoittautumisen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta)

Altoviulunsoiton peruskurssit 1, 2 ja 3

Tavoitteet

Oppilaan soiton perustekniikka, musiikillinen ilmaisukyky, musiikin tuntemus sekä esiintymis- ja yhteismusisointitaidot kehittyvät asteittain siten, että hän peruskurssin 3 tasolla hallitsee instrumenttinsa soitotekniikan ja äänenmuodostuksen perustaidot, tuntee instrumentilleen sävellettyä eri tyylikausia edustavaa musiikkia sekä kykenee ilmaisemaan itseään musiikin keinoin ja esittämään pienimuotoisia musiikkikokonaisuuksia konserttitilanteissa.

Oppilas kykenee myös musisoimaan yhdessä toisten kanssa pienissä kokoonpanoissa ja orkesterissa.

Sisältö

Ohjelmiston ja esitettyjen konsertti-ohjelmien tulee vastata peruskurssien 1, 2 ja 3 vaatimustasoja ja noudattaa ohjeellisesti peruskurssien ohjelmistoluetteloa. Asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi harjoitellaan soitotekniikkaa ja riittävän laaja ohjelmisto opettajan harkinnan mukaan. Jokaisella tasolla harjoitetaan vähintään kolminkertainen ohjelmisto, jonka tulee sisältää myös suomalaista musiikkia. Konserttiohjelmat voivat sisältyä ohjelmistoon. Etydejä, asteikkoja ja kolmisointuja sekä prima vista -soittoa harjoitetaan opettajan harkinnan mukaan.

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintyminen lukuvuosittain, teknisten harjoitusten, etydien, asteikkojen, kolmisointujen ja prima vista -tehtävän esittäminen lukuvuosittain (yhden opettajan arvioima suoritus)

II Kurssisuoritukset

1. konsertti (peruskurssi 1), kesto n. 10 minuuttia (ohjelma koostuu esim. neljästä pienestä sävellyksestä)

2. konsertti (peruskurssi 2), kesto n. 15 minuuttia (ohjelma koostuu yhdestä konserton tai sonaatin ääriosasta tai muunnelmateoksesta ja ainakin yhdestä erityylisestä pienimuotoisesta sävellyksestä)

3. konsertti (peruskurssi 3), kesto n. 20 minuuttia. (ohjelma koostuu yhdestä konserton tai sonaatin ääriosasta tai muunnelmateoksesta ja ainakin yhdestä erityylisestä pienimuotoisesta sävellyksestä)

Ohjelmat soitetaan ulkoa. Kamari- ja nykymusiikkiteokset voi esittää nuotista.

Arviointi

1. konsertti suoritettu / uusittava tekniset suoritukset ja prima vista suoritettu / uusittava

2. konsertti asteikolla 1-5

tekniset suoritukset ja prima vista suoritettu / uusittava

3. konsertti asteikolla 1-5

tekniset suoritukset ja prima vista asteikolla 1 –5

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset
kunkin konsertin suorittaminen edellyttää, että vastaavantasoinen musiikin perusteiden kurssi on suoritettu tai ainakin suoritteilla, jos suoritus on kesken kurssiin ilmoittautumiseen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta
Korvaavat suoritukset
jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettut alttoviulunsoiton peruskurssit 1 (1. konsertti), 2 (2. konsertti) ja 3 (3. konsertti)

Alttoviulunsoiton I kurssi

Tavoitteet

Oppilas kehittää monipuolisesti soittotekniikkaansa ja tutustuu peruskurssitasoa vaativampaan eri tyylikausia edustavaan instrumentilleen sävellettyyn musiikkiin. Oppilas harjaantuu itsenäiseen työskentelyyn, hänen musiikillinen ilmaisukykynsä laajenee ja esiintymistaitonsa varmistuvat. Oppilas kykenee musiikilliseen vuorovaikutukseen musisoidessaan yhdessä toisten kanssa.

Sisältö

Sekä kurssisuorituksessa esitettävän että harjoitettavan ohjelmiston tulee noudattaa ohjeellisesti I kurssin ohjelmistoluettelon vaikeustasoa. Asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi kehitetään soittotekniikkaa ja harjoitellaan riittävän laaja ohjelmisto opettajan harkinnan mukaan.

a) kurssisuorituksessa esitettävään ohjelmaan nähden vähintään kolminkertainen ohjelmisto (ko. ohjelma mukaan lukien), joka sisältää eri tyyliä sävellyksiä

1) barokin ajalta esim. Bach: osia soolopartitoista tai soolosarjoista, Händel: sonaatteja, Vivaldi: sonaatteja, Eccles: sonaatteja, Telemann: Konsertto G, Zelter: Konsertto Es tai vastaavia sävellyksiä.

2) klassismin ajalta esim. Beethoven: Romanssit G, F, Kalliwoda: 6 Nocturnoa op. 186 tai vastaavia sävellyksiä. Myös galanttia tyyliä edustavat sävellykset ovat mahdollisia.

3) romantiikan ajalta tai 1900-2000 -luvuilta esim. Dvorak: Sonatiini, Svendsen: Romanssi, Bartok: Adagio, Glazunov: pikkukappaleita, Ravel: pikkukappaleita tai vastaavia sävellyksiä.

b) asteikkoja ja kolmisointuja (asteikko-liitteen mukaisesti), teknisiä harjoituksia, etydejä ja orkesteri- tai kamarimusiikkistemmoja opettajan harkinnan mukaan.

c) prima vista -soittoa

Ohjelmiston on sisällettävä myös suomalaisia sävellyksiä.

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintymisen lukuvuosittain

Teknisten harjoitusten ja etydien, orkesteri- tai kamarimusiikkistemmojen sekä prima vista -tehtävän esittäminen (yhden opettajan arvioima suoritus)

II Kurssisuoritus / konsertti

Opiskelija valmistaa vähintään 15 minuuttia kestävän ohjelman, joka sisältää teoksia eri tyylikausilta. Ohjelman valinnassa pyritään suosimaan mielekkäiden kokonaisuuksien esittämistä. Ohjelma muodostuu seuraavista osioista:

a) konserton ensimmäinen tai vaihtoehtoisesti toinen ja kolmas osa tai muunnelmateos

b) kaksi osaa sonaatista

c) kaksi sävellystä, toinen luonteeltaan cantilene ja toinen tekninen tai vaihtoehtoisesti

a) kuten edellä

b) sonaatti kokonaan

c) yksi sävellyks

Ohjelma soitetaan ulkoa. Kamari- ja nyky-musiikkiteokset voidaan soittaa nuoteista.

Arviointi

asteikolla 1-5

tekniset suoritukset ja prima vista asteikolla 1-5

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset

alttoviulunsoiton peruskurssi 3

musiikin perusteet 5, suoritus voi olla kesken (kurssiin ilmoittautumiseen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta)

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu alttoviulunsoiton I kurssi

Alttoviulunsoiton C-kurssi LISÄOPETUS

Tavoitteet

Oppilas hallitsee eri musiikkityylien edellyttämiä tulkintatapoja ja soittotekniikoita. Hän harjaantuu ylläpitämään monipuolista ohjelmistoa sekä suunnittelemaan ja esittämään kohtalaisen laajoja musiikkikokonaisuuksia konserttitilanteessa. Oppilaan musiikillinen ilmaisukyky monipuolistuu, esiintymisvarmuus lisääntyy ja musiikilliset vuorovaikutustaidot kehittyvät. Oppilas kykenee itsenäiseen harjoitteluun, osaa

arvioida edistymistään ja kykenee löytämään tarvittaessa uudenlaisia lähestymistapoja ja ratkaisumalleja.

Sisältö

Sekä kurssisuorituksessa esitettävän että harjoitettavan ohjelmiston tulee olla alan ammattikoulutuksen vaatimustason mukainen ja noudattaa ohjeellisesti ohjelmistoluetteloita C ja B. Asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi kehitetään soittotekniikkaa ja tulkintatapoja sekä harjoitellaan riittävän laaja ohjelmisto opettajan harkinnan mukaan.

a) kurssisuorituksessa esitettävään ohjelmaan nähden vähintään noin kolminkertainen ohjelmisto (ko. ohjelma mukaan lukien), joka sisältää eri tyyllisiä sävellyksiä: 1) barokin ajalta Vivaldi, Bach: sonaatteja, Bach: viola da gamba –sonaatteja, Locatelli, Tartini: sonaatteja; Tartini: Konsertto d tai vastaavia sävellyksiä.

2) klassismin ajalta Stamitz: Konsertto D, Mozart: Duo viululle ja alttoviululle tai vastaavia sävellyksiä.

3) romantiikan ajalta tai 1900-2000 -luvulta Schubert: Arpeggione-sonaatti, Hindemith pikkukappaleita, Larsson: Konsertino tai vastaavia sävellyksiä.

b) asteikkoja ja kolmisointuja (asteikko-liitteen mukaisesti), teknisiä harjoituksia, etydejä ja orkesteri- tai kamarimusiikkistemmoja opettajan harkinnan mukaan.

Kurssisuorituksen ohjelmiston on sisällettävä myös suomalaisia sävellyksiä.

C-kurssia varten harjoitetun ohjelmiston tulee sisältää yhteensä

a) etydejä ja harjoituksia opettajan harkinnan mukaan

b) vähintään kolme barokkisonaattia tai kuusi osaa J. S. Bachin soolosonaateista, partitoista tai sarjoista

c) vähintään kolme konserton ensimmäistä osaa

d) vähintään kuusi pienimuotoista sävellystä, joista kolme tyylliltään cantilene, kolme tyylliltään virtuoosisia.

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintymisen lukuvuosittain, teknisten harjoitusten ja etydien, orkesteri- tai kamarimusiikkistemmojen esittäminen (yhden opettajan arvioima suoritus).

II Kurssisuoritus

Oppilas valmistaa vähintään 25 minuuttia kestävän ohjelman, joka sisältää teoksia eri

tyylikausilta. Ohjelman valinnassa pyritään suosimaan kokonaisten teosten esittämistä. Ohjelma muodostuu seuraavista osioista:

a) sonaatti tai kaksi osaa J. S. Bachin soolosonaateista tai -partitoista

b) konserton ensimmäinen osa

c) kaksi pienimuotoista sävellystä tai vaihtoehtoisesti

a) kuten edellä

b) konsertto kokonaan

c) yksi sävellys

Ohjelma soitetaan ulkoa. Kamari- ja nyky-musiikkiteokset voidaan soittaa nuoteista.

Arviointi

asteikolla 1-5 (täsmennettynä asteikolla 1 – 25)

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset

musiikin laaja oppimäärä

säveltapailun C-kurssi, suoritus voi olla kesken (kurssiin ilmoittautumisen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta)

Sellonsoiton peruskurssit 1, 2 ja 3

Tavoitteet

Oppilaan soiton perustekniikka, musiikillinen ilmaisukyky, musiikin tuntemus sekä esiintymis- ja yhteismusisointitaidot kehittyvät asteittain siten, että hän peruskurssin 3 tasolla hallitsee instrumenttinsa soittotekniikan ja äänenmuodostuksen perustaidot, tuntee instrumentilleen sävellettyä eri tyylikausia edustavaa musiikkia sekä kykenee ilmaisemaan itseään musiikin keinoin ja esittämään pienimuotoisia musiikkikokonaisuuksia konserttitilanteissa. Oppilas kykenee myös musisoimaan yhdessä toisten kanssa pienissä kokoonpanoissa ja orkesterissa.

Sisältö

Ohjelmiston ja esitettyjen konsertti-ohjelmien tulee vastata peruskurssien 1, 2 ja 3 vaatimustasoja ja noudattaa ohjeellisesti peruskurssien ohjelmistoluetteloita. Asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi harjoitellaan soittotekniikkaa ja riittävän laaja ohjelmisto opettajan harkinnan mukaan. Jokaisella tasolla harjoitetaan vähintään kolminkertainen ohjelmisto, jonka tulee sisältää myös suomalaista musiikkia.

Konserttiohjelmat voivat sisältyä ohjelmistoon. Etydejä, asteikkoja ja kolmisointuja sekä prima vista -soittoa harjoitetaan opettajan harkinnan mukaan.

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintyminen lukuvuosittain

Teknisten harjoitusten, etydien, asteikkojen, kolmisointujen ja prima vista -tehtävän esittäminen lukuvuosittain (yhden opettajan arvioima suoritus)

II Kurssisuoritukset

1. konsertti (peruskurssi 1), kesto n. 10 minuuttia (ohjelma koostuu esim. neljästä pienestä sävellyksestä)

2. konsertti (peruskurssi 2), kesto n. 15 minuuttia (ohjelma koostuu yhdestä konserton tai sonaatin ääriosasta tai muunnelmateoksesta ja ainakin yhdestä erityyillisestä pienimuotoisesta sävellyksestä)

3. konsertti (peruskurssi 3), kesto n. 20 minuuttia (ohjelma koostuu yhdestä konserton tai sonaatin ääriosasta tai muunnelmateoksesta ja ainakin yhdestä erityyillisestä pienimuotoisesta sävellyksestä)

Ohjelmat soitetaan ulkoa.

Arviointi

1. konsertti suoritettu / uusittava
tekniset suoritukset ja prima vista suoritettu / uusittava

2. konsertti asteikolla 1-5
tekniset suoritukset ja prima vista suoritettu / uusittava

3. konsertti asteikolla 1-5
tekniset suoritukset ja prima vista asteikolla 1-5

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset

kunkin konsertin suorittaminen edellyttää, että vastaavantasoinen musiikin perusteiden kurssi on suoritettu tai ainakin suoritteilla, jos suoritus on kesken kurssiin ilmoittautumiseen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettut sellonsoiton peruskurssit 1 (1. konsertti), 2 (2. konsertti) ja 3 (3. konsertti)

Sellonsoiton I kurssi

Tavoitteet

Oppilas kehittää monipuolisesti soittotekniikkaansa ja tutustuu peruskurssitasoa vaativampaan eri tyylikausia edustavaan instrumentilleen sävellettyyn musiikkiin. Oppilas harjaantuu itsenäiseen työskentelyyn, hänen musiikillinen ilmaisukykynsä laajenee ja esiintymistaitonsa varmistuvat. Oppilas kykenee musiikilliseen vuorovaikutukseen musisoidessaan yhdessä toisten kanssa.

telyyn, hänen musiikillinen ilmaisukykynsä laajenee ja esiintymistaitonsa varmistuvat. Oppilas kykenee musiikilliseen vuorovaikutukseen musisoidessaan yhdessä toisten kanssa.

Sisältö

Sekä ohjelmistokonsertissa esitettävän että harjoitettavan ohjelmiston tulee noudattaa ohjeellisesti ohjelmistoluettelon I vaikeustasoa. Asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi kehitetään soittotekniikkaa ja harjoitellaan riittävän laaja ohjelmisto opettajan harkinnan mukaan.

a) ohjelmistokonsertissa esitettävään ohjelmaan nähden vähintään kolminkertainen ohjelmisto (ko. ohjelma mukaan lukien), joka sisältää eri tyyliä sävellyksiä

1) barokin ajalta esim. Vivaldi: sonaatteja ja konserttoja, Bach: gambasonaatteja ja soololarjoja tai vastaavia sävellyksiä.

2) klassismin ajalta esim. Beethoven: sonaatteja ja muunnelmia, Boccherini: sonaatteja ja konserttoja, tai vastaavia sävellyksiä. Myös galanttia tyyliä edustavat teokset ovat mahdollisia.

3) romantiikan ajalta tai 1900-2000 -luvuilta esim. Brahms: Sonaatti e, Sibelius: Andante molto f, Rondino, Sallinen: Elegia, Metamorfora, Rautavaara: Kaksi preludia ja fuugaa, Fauré: Elegia tai vastaavia sävellyksiä.

b) asteikkoja ja kolmisointuja (asteikkoilteen mukaisesti), teknisiä harjoituksia, etydejä ja orkesteri- tai kamarimusiikkistemmoja opettajan harkinnan mukaan.

c) prima vista -soittoa

Ohjelmiston on sisällettävä myös suomalaisia sävellyksiä.

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintyminen lukuvuosittain

Teknisten harjoitusten ja etydien, orkesteri- tai kamarimusiikkistemmojen sekä prima vista -tehtävän esittäminen (yhden opettajan arvioima suoritus)

II Kurssisuoritus / konsertti

Opiskelija valmistaa vähintään 15 minuuttia kestävä ohjelman, joka sisältää teoksia eri tyylikausilta. Ohjelman valinnassa pyritään suosimaan mielekkäiden kokonaisuuksien esittämistä. Ohjelma muodostuu seuraavista osioista:

a) osa Bachin soolospellosarjasta

b) sonaatti tai muunnelmateos

c) yksi sävellys

Ohjelma soitetaan ulkoa. Kamari- ja nyky-
musiikkiteokset voidaan soittaa nuoteista.
Arviointi
asteikolla 1-5, tekniset suoritukset ja prima
vista asteikolla 1-5
lautakunnan palaute
Edeltävät suoritukset
sellonsoiton peruskurssi 3
musiikin perusteet 5, suoritus voi olla
kesken (kurssiin ilmoittautumiseen tarvi-
taan opettajan vahvistus opetukseen osal-
listumisesta)
Korvaavat suoritukset
jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa
suoritettu sellonsoiton I kurssi

Sellonsoiton C-kurssi	LISÄOPETUS
-----------------------	------------

Tavoitteet

Oppilas hallitsee eri musiikkityylien edellyttämiä tulkintatapoja ja soittotekniikoita. Hän harjaantuu ylläpitämään monipuolista ohjelmistoa sekä suunnittelemaan ja esittämään kohtalaisen laajoja musiikkikokonaisuuksia konserttilanteessa. Oppilaan musiikillinen ilmaisykyky monipuolistuu, esiintymisvarmuus lisääntyy ja musiikilliset vuorovaikutustaidot kehittyvät. Oppilas kykenee itsenäiseen harjoitteluun, osaa arvioida edistymistään ja kykenee löytämään tarvittaessa uudenlaisia lähestymistapoja ja ratkaisumalleja.

Sisältö

Sekä kurssisuorituksessa esitettävän että harjoitettavan ohjelmiston tulee olla ammattikoulutuksen vaatimustason mukainen ja noudattaa ohjeellisesti ohjelmistoluetteloita C ja B. Asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi kehitetään soittotekniikkaa ja tulkintatapoja sekä harjoitellaan riittävän laaja ohjelmisto opettajan harkinnan mukaan.

a) kurssisuorituksessa esitettävään ohjelmaan nähden vähintään noin kolminkertainen ohjelmisto (ko. ohjelma mukaan lukien), joka sisältää eri tyyllisiä sävellyksiä:
1) barokin ajalta Bach: gambasonaatteja ja soolospellosarjoja, Vivaldi: konserttoja, Tartini: konserttoja tai vastaavia sävellyksiä.

2) klassismin ajalta Beethoven: sonaatteja ja muunnelmia, Haydn: konsertot, trioja, kvartettoja, Mozart: duo fagotille ja sellolle, kvartettoja (myöhäisiä), C.P.E. Bach: konserttoja, Boccherini: konserttoja ja sonaatteja tai vastaavia sävellyksiä.

3) romantiikan ajalta tai 1900-2000 -luvuilta Brahms: Sonaatti e, Rautavaara:

Kaksi preludia ja fuugaa, Sallinen: Elegia ja Metamorfoza, Sibelius: Malinconia, Madetojan ja Kilpisen sellotuotanto, Martinu: Muunnelmia slovakialaisesta teemasta tai vastaavia sävellyksiä.

b) asteikkoja ja kolmisointuja (asteikkoilteen mukaisesti), teknisiä harjoituksia, etydejä ja orkesteri- tai kamarimusiikki-
stemmoja opettajan harkinnan mukaan.
Kurssiohjelmisto sisältää myös suomalaisia sävellyksiä.

C-kurssia varten harjoitetun ohjelmiston tulee sisältää yhteensä

a) etydejä ja harjoituksia opettajan harkinnan mukaan

b) vähintään yksi Bachin soolospellosarja ja muu barokkisävellyys

c) vähintään yksi sonaatti (ei barokkityylinen) ja konsertto kokonaan

d) vähintään kuusi pienimuotoista sävellystä, joista kolme tyylliltään cantilene, kolme tyylliltään virtuoosisia.

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintymisen lukuvuosittain, teknisten harjoitusten ja etydien, orkesteri- tai kamarimusiikki-
stemmojen esittäminen (yhden opettajan arvioima suoritus).

II Kurssisuoritus

Oppilas valmistaa vähintään 25 minuuttia kestävä ohjelman, joka sisältää teoksia eri tyylikausilta. Ohjelman valinnassa pyritään suosimaan kokonaisten teosten esittämistä.

a) kaksi osaa Bachin soolospellosarjasta tai Bachin gambasonaatti

b) sonaatti tai konsertto

c) yksi sävellyys

Ohjelma soitetaan ulkoa. Kamari- ja nykymusiikkiteokset voidaan soittaa nuoteista.

Arviointi

asteikolla 1-5 (täsmennettynä asteikolla 1 – 25)

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset

musiikin laaja oppimäärä

säveltäjäpailun C-kurssi, suoritus voi olla kesken (kurssiin ilmoittautumisen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta)

Kontrabassonsoiton peruskurssit 1, 2 ja 3

Tavoitteet

Oppilaan soiton perustekniikka, musiikillinen ilmaisukyky, musiikin tuntemus sekä esiintymis- ja yhteismusisointitaidot kehittyvät asteittain siten, että hän peruskurssin 3 tasolla hallitsee instrumenttinsa soittotekniikan ja äänenmuodostuksen perustaidot, tuntee instrumentilleen sävellettyä eri tyylikausia edustavaa musiikkia sekä kykenee ilmaisemaan itseään musiikin keinoin ja esittämään pienimuotoisia musiikkikonaisuuksia konserttitilanteissa. Oppilas kykenee myös musisoimaan yhdessä toisten kanssa pienissä kokoonpanoissa ja orkesterissa.

Sisältö

Ohjelmiston ja esitettyjen konsertti-ohjelmien tulee vastata peruskurssien 1/3, 2/3 ja 3/3 vaatimustasoja ja noudattaa ohjeellisesti peruskurssien ohjelmistoluetteloita. Asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi harjoitellaan soittotekniikkaa ja riittävän laaja ohjelmisto opettajan harkinnan mukaan. Jokaisella tasolla harjoitetaan vähintään kolminkertainen ohjelmisto, jonka tulee sisältää myös suomalaista musiikkia.

Konserttiohjelmat voivat sisältyä ohjelmistoon. Etydejä, asteikkoja ja kolmisointuja sekä prima vista -soittoa harjoitellaan opettajan harkinnan mukaan.

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintymisen lukuvuosittain

Teknisten harjoitusten, etydien, asteikkojen, kolmisointujen ja prima vista – tehtävän esittäminen lukuvuosittain (yhden opettajan arvioima suoritus)

II Kurssisuoritukset

1. konsertti (peruskurssi 1/3), kesto n. 10 minuuttia (ohjelma koostuu esim. neljästä pienestä sävellyksestä)

2. konsertti (peruskurssi 2/3), kesto n. 15 minuuttia (ohjelma koostuu yhdestä konserton tai sonaatin ääriosasta tai muunnelmateoksesta ja ainakin yhdestä erityyillisestä pienimuotoisesta sävellyksestä)

3. konsertti (peruskurssi 3/3), kesto n. 20 minuuttia (ohjelma koostuu yhdestä konserton tai sonaatin ääriosasta tai muunnelmateoksesta ja ainakin yhdestä erityyillisestä pienimuotoisesta sävellyksestä)

Ohjelmat soitetaan ulkoa.

Arviointi

1. konsertti suoritettu / uusittava tekniset suoritukset ja prima vista suoritettu / uusittava

2. konsertti asteikolla 1-5 tekniset suoritukset ja prima vista suoritettu / uusittava

3. konsertti asteikolla 1-5 tekniset suoritukset ja prima vista asteikolla 1 –5

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset

kunkin konsertin suorittaminen edellyttää, että vastaavantasoinen säveltapailun ja musiikin perusteiden kurssi on suoritettu, suoritus voi olla kesken (kurssiin ilmoittautumiseen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta)

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettut kontrabassonsoiton peruskurssit 1 (1. konsertti), 2 (2. konsertti) ja 3 (3. konsertti)

Kontrabassonsoiton I kurssi

Tavoitteet

Oppilas kehittää monipuolisesti soittotekniikkaansa ja tutustuu peruskurssitasoa vaativampaan eri tyylikausia edustavaan instrumentilleen sävellettyyn musiikkiin. Oppilas harjaantuu itsenäiseen työskentelyyn, hänen musiikillinen ilmaisukykynsä laajenee ja esiintymistaitonsa varmistuvat. Oppilas kykenee musiikilliseen vuorovaikutukseen musisoidessaan yhdessä toisten kanssa.

Sisältö

Sekä ohjelmistokonsertissa esitettävän että harjoitettavan ohjelmiston tulee noudattaa ohjeellisesti ohjelmistoluettelon I vaikeustasoa. Asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi kehitetään soittotekniikkaa ja harjoitellaan riittävän laaja ohjelmisto opettajan harkinnan mukaan.

a) ohjelmistokonsertissa esitettävään ohjelmaan nähden vähintään kolminkertainen ohjelmisto (ko. ohjelma mukaan lukien), joka sisältää eri tyyliä sävellyksiä

1) barokin ajalta esim. Vivaldi: sonaatteja, J.S. Bach: Aria, Corelli: sonaatti tai vastaavia sävellyksiä

2) klassismin ajalta esim. Dragonetti: Six waltzes for Doublebass alone, Capuzzi: Konsertto. Myös galanttia tyyliä edustavat teokset ovat mahdollisia. 3) romantiikan ajalta tai 1900-2000 -luvuilta esim. Saint-

Saëns: Joutsen, Keyper: Romanssi & Rondo tai vastaavia sävellyksiä.

4) orkesteri- ja kamarimusiikkistemmoja Mozart: Eine Kleine Nachtmusik I osa, Tsaikovski: Serenadi jousiorkesterille III osa tai vastaavia stemmoja

b) asteikkoja ja kolmisointuja (asteikko-liitteen mukaisesti), teknisiä harjoituksia ja etydejä opettajan harkinnan mukaan.

c) prima vista -soittoa

Ohjelmiston on sisällettävä myös suomalaisia sävellyksiä.

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintymisen lukuvuosittain

Teknisten harjoitusten ja etydien, orkesteri- tai kamarimusiikkistemmojen sekä prima vista -tehtävän esittäminen (yhden opettajan arvioima suoritus)

II Kurssisuoritus / konsertti

Opiskelija valmistaa vähintään 15 minuuttia kestävän ohjelman, joka sisältää teoksia eri tyylikausilta. Ohjelman valinnassa pyritään suosimaan mielekkäiden kokonaisuuksien esittämistä. Ohjelma muodostuu seuraavista osioista:

a) yksi säestyksellinen laajamuotoinen sävellyks

b) kaksi säestyksellistä pienimuotoista sävellystä

tai vaihtoehtoisesti

a) yksi säestyksellinen laajamuotoinen sävellyks

b) yksi säestyksellinen pienimuotoinen sävellyks

c) yksi orkesteri- tai kamarimusiikkistemma Ohjelma soitetaan ulkoa. Kamari- ja nykymusiikkiteokset voidaan soittaa nuoteista.

Arviointi

asteikolla 1-5

prima vista asteikolla 1-5

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset

kontrabassonsoiton peruskurssi 3/3

musiikin perusteet 5, suoritus voi olla kesken (kurssiin ilmoittautumiseen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta)

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu kontrabassonsoiton I kurssi

Kontrabassonsoiton C-kurssi
LISÄOPETUS

Tavoitteet

Oppilas hallitsee eri musiikkityylien edellyttämiä tulkintatapoja ja soittotekniikoita. Hän harjaantuu ylläpitämään monipuolista ohjelmistoa sekä suunnittelemaan ja esittämään kohtalaisen laajoja musiikkikokonaisuuksia konserttitilanteessa. Oppilaan musiikillinen ilmaisukyky monipuolistuu, esiintymisvarmuus lisääntyy ja musiikilliset vuorovaikutustaidot kehittyvät. Oppilas kykenee itsenäiseen harjoitteluun, osaa arvioida edistymistään ja kykenee löytämään tarvittaessa uudenlaisia lähestymistapoja ja ratkaisumalleja.

Sisältö

Sekä kurssisuorituksessa esitettävän että harjoitettavan ohjelmiston tulee olla alan ammattikoulutuksen vaatimustason mukainen ja noudattaa ohjeellisesti ohjelmistoluetteloita C ja B. Asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi kehitetään soittotekniikkaa ja tulkintatapoja sekä harjoitellaan riittävän laaja ohjelmisto opettajan harkinnan mukaan.

a) kurssisuorituksessa esitettävään ohjelmaan nähden vähintään noin kolminkertainen ohjelmisto (ko. ohjelma mukaan lukien), joka sisältää eri tyyllisiä sävellyksiä: 1) barokin ajalta Bach: Siciliana, Eccles: Sonaatti, tai vastaavia sävellyksiä 2) klassismin ajalta Hoffmeister: Konsertto nro 1, Dragonetti: Adagio ja Rondo in C tai vastaavia sävellyksiä

3) romantiikan ajalta tai 1900-2000 -luvulta Bottesini: Elegia, Reverie; Larsson: Concertino, Hauta-aho: Pieni bassofantasia tai vastaavia sävellyksiä

4) orkesteristemmoja Bach: Viulukonsertto E-duuri I osa, Beethoven: Sinfonia nro 9, IV osa

b) asteikkoja ja kolmisointuja (asteikko-liitteen mukaisesti), teknisiä harjoituksia, etydejä ja orkesteri- tai kamarimusiikkistemmoja opettajan harkinnan mukaan.

Kurssiohjelmisto sisältää myös suomalaisia sävellyksiä.

C-kurssia varten harjoitetun ohjelmiston tulee sisältää yhteensä

a) etydejä ja harjoituksia opettajan harkinnan mukaan

b) vähintään yksi laajamuotoinen barokityylinen sävellyks

c) vähintään kaksi laajamuotoista ei barokityylistä sävellystä

d) vähintään kuusi pienimuotoista sävellystä, joista kolme tyylliltään cantilene, kolme tyylliltään virtuoosisia.

Opetus- ja työmuodot

Henkilökohtaista ja ryhmäopetusta sekä esiintymisiä lukuvuosittain

Suoritukset

I Ohjelmiston harjoittaminen ja esiintyminen lukuvuosittain, teknisten harjoitusten ja etydiä, orkesteri- tai kamarimusiikkistemmojen esittäminen (yhden opettajan arvioima suoritus).

II Kurssisuoritus

Oppilas valmistaa vähintään 25 minuuttia kestävän ohjelman, joka sisältää teoksia eri tyylikausilta. Ohjelman valinnassa pyritään suosimaan kokonaisten teosten esittämistä.

a) soolokontrabassosävellys

b) sonaatti tai konsertto

c) yksi sävellys

Ohjelma soitetaan ulkoa. Kamari- ja nykymusiikkiteokset voidaan soittaa nuoteista.

Arviointi

asteikolla 1-5 (täsmennettynä asteikolla 1 – 25)

lautakunnan palaute

Edeltävät suoritukset

musiikin laaja oppimäärä

säveltäpailun C-kurssi, suoritus voi olla kesken (kurssiin ilmoittautumisen tarvitaan opettajan vahvistus opetukseen osallistumisesta)

Kamarimusiikki ja vanha musiikki

Tavoitteet ja sisältö

Oppilas oppii sijoittumaan laajempaan musiikilliseen kokonaisuuteen, sopeutumaan ja tuomaan osaamisensa yhteisen päämäärän saavuttamiseksi. Hän tutustuu niin musiikin historian eri tyylikausiiin kuin myös erilaisiin yhtyekokoonpanoihin sekä saa esiintymistilaisuuksia.

Opetus- ja työmuodot

Yhteismusisointi aloitetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja taitojen kehityksessä mahdollisuudet osallistua erilaisten kokoonpanojen, kuten duot, triot, kvartetit ja vanhan musiikin ryhmät, toimintaan lisääntyvät.

Yhteismusisointi kuuluu oppilaan opintoihin musiikin perustasolla vähintään kolmen lukuvuoden ja musiikkiopistotasolla vähintään kahden lukuvuoden ajan. Suunnitelma oppilaalle mieluisaan ja sopivaan yhteismusisointiin osallistumisesta kirjataan yhdessä oman opettajan kanssa henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan.

Opetuksen määrä vaihtelee oppilaan ja kamarimusiikkiryhmän osaamistason ja tavoitteiden mukaan.

Ohjaajina toimivat joko oppilaan oma opettaja tai kamarimusiikin / vanhan musiikin opettajat.

Arviointi

sanallinen palaute

osallistumismerkintä

Visollo-jousiorkesteri

Tavoitteet

Oppilas tottuu soittamaan perinteistä kamarimusiikkikokoonpanoa suuremmassa ryhmässä. Hänen nuotinlukutaitonsa vahvistuu, hän oppii kuuntelemaan omaa soittoaan myös soitinsektionsa ja koko orkesterin osana sekä harjaantuu seuraamaan kapellimestarin johtamista ja toisia soittajia. Oppilas oppii työskentelemään orkesterinsa vastuullisena jäsenenä.

Sisältö

Orkesterissa harjoitettava ja esitettävä ohjelmisto koostuu helpoista tai helpohkoista jousiorkesterisovituksista, joita tarpeen vaatiessa laaditaan yhteistyössä orkesterin soittajien, heidän opettajiensa sekä musiikin perusteiden opettajien kanssa. Harjoiteltavan aineiston avulla tutustutaan soittamalla rytmin, soinnin, dynamiikan ja harmonian perusteisiin.

Opetus- ja työmuodot

Oppilas osallistuu viikoittaisiin harjoituksiin sekä esiintymistilaisuuksiin etukäteen ilmoitetun suunnitelman mukaisesti. Yhteismusisointi kuuluu oppilaan opintoihin perustasolla vähintään kolmen lukuvuoden ajan.

Arviointi

sanallinen palaute

osallistumismerkintä

Jousiorkesteri B

Jousiorkesteriin ovat tervetulleita jousisoittajat, jotka ovat edenneet soitossaan peruskurssin 1 tai 2 tasolle.

Tavoitteet

Orkesterissa kehitetään yhteismusisointitaitoja, erityisesti oman ja muiden soiton kuuntelua ja kapellimestarin lyönnin seuraamista. Orkesterilaiset oppivat kantamaan vastuuta itsestään ja tehtävästään orkesterissa sekä ymmärtämään oman tärkeän merkityksensä ryhmän jäsenenä.

Sisältö

Orkesterissa harjoitettava ja esitettävä ohjelmisto koostuu monipuolisesti eri

aikakausten sävellyksistä. Tarkoituksena on tutustuttaa oppilaat niin barokin, wieniläis-klassismin, romantiikan kuin 1900-luvun säveltäjien musiikkiin.

Opetus- ja työmuodot

Orkesterilaiset osallistuvat viikoittaisiin harjoituksiin sekä esiintymistilaisuuksiin sovittun suunnitelman mukaisesti. Myös tiiviimpi periodimainen työskentely on mahdollista.

Arviointi

sanallinen palaute

osallistumismerkintä

Nuorten kamari- ja sinfoniaorkesteri A

Pienimuotoinen sinfonia-/kamariorkesteri on tarkoitettu soitossaan peruskurssin 3 tasolle edenneille oppilaille. Orkesteriin ovat tervetulleita jousisoittajien lisäksi myös puhaltimien soittajat.

Tavoitteet

Orkesterissa kehitetään yhteismusisointitaitoja edelleen. Erytystä huomiota kiinnitetään tarkan oman ja muiden soiton kuuntelun avulla soiton intonaatioon sekä dynaamisiin ja agogisiin vaihteluihin.

Sisältö

Ohjelmiston muodostavat pienimuotoiset sinfonia-/kamariorkesteriteokset, joiden avulla soittajat tutustutetaan sinfonia-/kamariorkesterissa käytettäviin työskentelytapoihin.

Opetus- ja työmuodot

Orkesterilaiset osallistuvat viikoittaisiin harjoituksiin sekä esiintymistilaisuuksiin sovittun suunnitelman mukaisesti. Myös tiiviimpi periodimainen työskentely on mahdollista.

Arviointi

sanallinen palaute

osallistumismerkintä

Helsinki Concordia

Helsinki Concordiaan ovat tervetulleita opinnoissaan musiikkiopistotasolla pisimmälle edenneet soittajat. Orkesterissa soittavat myös konservatorion ammatillisen koulutuksen opiskelijat.

Tavoitteet

Oppilaat saavuttavat jousi- ja klassisessa sinfoniaorkesterisoitossa valmiudet, joita tarvitaan vaativassa orkesterityöskentelyssä ja mahdollisissa ammattiopinnoissa. Orkesterityöskentelyn yhteydessä opitaan soveltamaan käytäntöön opittuja musiikin perusteiden taitoja.

Sisältö

Orkesterissa harjoitettava ja konserteissa esitettävä ohjelmisto sisältää monipuolisesti eri tyylikausia edustavaa jousi-, kamari- ja sinfoniaorkesterille sävellettyä musiikkia.

Opetus- ja työmuodot

Säännöllisiä orkesteriharjoituksia, konsertteja sekä tallennustyötä. Orkesterisoitto kuuluu tällä tasolla instrumentin mukaan soveltuvien osien kaikkien opiskelijoiden säännöllisiin opintoihin.

Kuorolaulu

Tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Kuorossa opetetaan kuorossa laulamista ja toimimista. Monipuolisen ohjelmiston avulla kuorolaiset tutustuvat musiikin eri tyyliin ja esityskäytäntöihin. Kuoroharjoitusten alussa pidettävässä äänenharjoitusosuuksessa harjoitellaan äänenkäytön ja laulamisen perusteita. Kuorossa laulaminen kehittää kuorolaisen yhteismusisointikykyä, musiikin perusteiden taitoja ja korvan herkkyyttä. Konsertit, oopperaprojektit ja muut yhteisproduktiot kehittävät esiintymistaitoa ja monipuolista luovaa ilmaisua. Kuorolaisena toimiminen opettaa myös vuorovaikutustaitoja. Erilaisilla luottamustehtävissä ja pitkäjänteisessä työskentelyssä kuorolainen oppii vastuullisuutta.

Opetus- ja työmuodot

Kuorolaiset osallistuvat säännöllisesti kuoron viikoittaisiin harjoituksiin ja lukuvuositaitaisille kuoroleireille sekä esiintyvät kuoron konserteissa ja muissa esiintymisissä. Viikoittaista opetusta on kuoron tason mukaan 90 – 150 min.

Kuorot

Oppilaat voivat laulaa seuraavissa Helsingin Konservatorion ja Suomen Kuoro-opiston yhteisissä kuoroissa, joita ovat

Galante-valmennuskuoro,
Lapsi- ja nuorisokuoro Galante,
Suomalaisen Poikakuoron juniorit,
Suomalainen Poikakuoro,
All 4 Voices ja
Kamarikuoro Audite.

Myös muut kuin konservatorion oppilaat voivat tulla mukaan kuoroihin. Kuorojen koelaulut järjestetään syyslukukauden alussa.

Avain musiikin perusteisiin

Tavoitteet

Avain musiikin perusteisiin on tarkoitettu 7-9-vuotiaille oppilaille. Tavoitteena on kehittää mm. yhteismusisointitaitoja, korvakuulolta soittamista ja nuotinlukutaitoa, kuuntelu- ja keskittymiskykyä, musiikintuntemusta, motorisia taitoja sekä omaa ilmaisua ja luovuutta. Oppilaat myös tutustuvat toisiin konservatoriossa musiikkia opiskeleviin samankäisiin lapsiin.

Sisältö

- monipuolista ohjelmistoa laulaen ja soittaen
- tutustumista rytmi- ja melodiasoittimiin
- soitinsovitusten toteuttamista
- korvakuulolta ja nuoteista soittamista
- musiikkiliikuntaa ja rentoutumista
- improvisointia eri tavoin
- musiikin kuuntelua

Opetus- ja työmuodot

Ryhmäopetusta 60 minuuttia viikoittain lukuvuoden ajan

Suoritukset

Osallistuminen opetukseen sekä mahdollisiin esiintymisiin

Arviointi

sanallinen palaute
osallistumismerkintä

Musiikin perusteet 1, alkava

Tavoitteet

Oppilas osaa laulaa ja merkitä muistiin melodioita ja rytmejä, tunnistaa musiikinteorian peruskäsitteitä kuten perussanastoa, nuottien ja taukojen aika-arvoja, tahtiosoitusta, nuottikirjoituksen periaatteita ja etumerkinnot yhteen etumerkkiin asti.

Sisältö

Opetusmateriaalina käytetään suomalaisia runosävelmiä. Niiden avulla opitaan musiikin perusasioita, kuten

- g-avain
- nuottinimet ja oktaavialat (1- ja 2-viivainen)
- laulunimet: do, re, mi, fa, so, la
- rytmiooppia: tasajakoinen tahtilaji (erilaisin aika-arvoin)
- ääniraudan käytön harjoittelua
- intervallit primistä suureen terssiin (solmisaation avulla)

Opetus- ja työmuodot

Ryhmäopetusta 45 minuuttia viikoittain lukuvuoden ajan

Suoritukset

I Osallistuminen opetukseen

II Osallistuminen kuulusteluihin

a) kirjallinen koe

b) laulukoe

Arviointi

Opettaja arvioi suoritukset asteikolla 1-5.

Edeltävät suoritukset

avain musiikin perusteisiin (valinnainen suoritus)

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vastaava kurssi, osaaminen voidaan testata tasokokeella

Musiikin perusteet 1, jatkava

Tavoitteet

Oppilas osaa laulaa ja merkitä muistiin yksinkertaisia melodioita ja rytmejä, tunnistaa musiikinteorian peruskäsitteitä kuten perussanastoa, nuottien ja taukojen aika-arvoja, tahtiosoitusta, nuottikirjoituksen periaatteita ja etumerkinnot kahteen etumerkkiin asti.

Sisältö

Opetusmateriaalina käytetään suomalaisia runosävelmiä. Niiden avulla opitaan musiikin perusasioita, kuten

- nuottinimiä
- sävellajeja: duuri ja luonnollinen molli 2 etumerkkiin asti
- rytmiooppia: tahtiosoitukset 3/4 ja 5/4 erilaisin iskualoin, vaihtuva tahtilaji 2/4 <> 3/4
- laulunimistä lisäksi: ti
- intervalleista lisäksi: kvartti ja kvintti
- ääniraudan solfanimen määrittelemineen

Opetus- ja työmuodot

Ryhmäopetusta 45 minuuttia viikoittain lukuvuoden ajan

Suoritukset

I Osallistuminen opetukseen

II Osallistuminen kuulusteluihin

a) kirjallinen koe

b) laulukoe

Arviointi

Opettaja arvioi suoritukset asteikolla 1-5.

Edeltävät suoritukset

musiikin perusteet 1, alkava

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vastaava kurssi, osaaminen voidaan testata tasokokeella

Musiikin perusteet 2, alkava

Tavoitteet

Oppilas osaa laulaa ja merkitä muistiin yksinkertaisia tonaalisia melodioita ja rytmejä, tunnistaa musiikinteorian perus-

käsitteitä kuten perussanastoa, nuottien ja taukojen aika-arvoja, ymmärtää erilaisia tahtiosoituksia ja tahtilajeja sekä nuottikirjoituksen periaatteita.

Sisältö

Opetusmateriaalina käytetään suomalaisia laulusävelmiä. Niiden avulla opitaan musiikin perusasioita, kuten

- oktaavialat: kolmiviivainen oktaaviala
- rytmiooppia: synkooppi, kohotahti
- tahtiosoitukset: 4/4 ja C erilaisin iskualoin
- laulunimistä lisäksi: fi ja si
- intervalleista lisäksi: seksti, septimi ja oktaavi
- sävellajit: kolmeen ylennys- ja alennusmerkkiin
- asteikot: harmoninen ja melodinen molli

Opetus- ja työmuodot

Ryhmäopetusta 45 minuuttia viikoittain lukuvuoden ajan

Suoritukset

I Osallistuminen opetukseen

II Osallistuminen kuulusteluihin

a) kirjallinen koe

b) laulukoe

Arviointi

Opettaja arvioi suoritukset asteikolla 1-5.

Edeltävät suoritukset

musiikin perusteet 1, jatkava, vähintään tyydyttävän (2/5) tiedoin

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vastaava kurssi, osaaminen voidaan testata tasokokeella

Musiikin perusteet 2, jatkava

Tavoitteet

Oppilas osaa laulaa ja merkitä muistiin yksinkertaisia tonaalisia melodioita ja rytmejä, tunnistaa sointufunktioita, musiikkiteorian peruskäsitteitä kuten perussanastoa, nuottien ja taukojen aika-arvoja, ymmärtää erilaisia tahtiosoituksia ja tahtilajeja sekä nuottikirjoituksen periaatteita.

Sisältö

Opetusmateriaalina käytetään suomalaisia laulusävelmiä. Niiden avulla opitaan musiikin perusasioita, kuten

- oktaavialat: pieni oktaavi
- rytmiooppia: synkooppi, kohotahti
- tahtiosoitukset: 2/2 ja alla breve – symboli erilaisin iskualoin, 2/8, 6/8 sekä kolmivaihtoiset tahtilajit
- laulunimistä lisäksi: ta, di ja ri
- intervalleista lisäksi: ylinouseva kvartti ja vähennetty kvintti

- sävellajit: neljään ylennys- ja alennusmerkkiin
- sointufunktiot ja niiden tunnistaminen kuuntelemalla: toonika-, subdominantti- ja dominanttisoinnut
- kolmisointujen laadut: duuri, molli ja vähennetty

Opetus- ja työmuodot

Ryhmäopetusta 45 minuuttia viikoittain lukuvuoden ajan

Suoritukset

I Osallistuminen opetukseen

II Osallistuminen kuulusteluihin

a) kirjallinen koe

b) laulukoe

Arviointi

Opettaja arvioi suoritukset asteikolla 1-5.

Edeltävät suoritukset

musiikin perusteet 2, alkava vähintään tyydyttävän (2/5) tiedoin

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vastaava kurssi, osaaminen voidaan testata tasokokeella

Musiikin perusteet 3, alkava

Tavoitteet

Oppilas osaa laulaa ja merkitä muistiin taidemusiikissa käytettyjä tonaalisia melodioita ja rytmejä, tunnistaa musiikissa esiintyviä sointukulkuja ja osaa analysoida niitä.

Sisältö

Opetusmateriaalina käytetään länsimaista taidemusiikkia, minkä avulla opitaan musiikin perusasioita, kuten

- nuottiavaimista basso- eli f-avain
- oktaavialat: suuri oktaavi
- rytmiooppia: 1/32 –nuotti, trioli poikkeusjakona
- laulunimistä do:n vaihto, helpot modulaatiot
- sävellajit: viiteen ylennys- ja alennusmerkkiin
- kolmi- ja nelisointujen eri muodot, kaikki asteet, sointuanalyysi

Opetus- ja työmuodot

Ryhmäopetusta 60 minuuttia viikoittain lukuvuoden ajan

Suoritukset

I Osallistuminen opetukseen

II Osallistuminen kuulusteluihin

a) kirjallinen koe

b) laulukoe

Arviointi

Opettaja arvioi suoritukset asteikolla 1-5.

Edeltävät suoritukset
musiikin perusteet 2, jatkava vähintään
tyydyttävän (2/5) tiedoin
Korvaavat suoritukset
jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa
suoritettu vastaava kurssi, osaaminen
voidaan testata tasokokeella

Musiikin perusteet 3, jatkava

Tavoitteet

Oppilas osaa laulaa ja merkitä muistiin
tonaalisia ja modaalisia melodioita ja
rytmejä, tunnistaa keskeisimpiä
sointukulkuja kuuntelemalla, osaa laulaa
yksinkertaisia melodioita prima vista.

Sisältö

Opetusmateriaalina käytetään suomalaisia
laulusävelmiä. Niiden avulla opitaan musii-
kin perusasioita kuten nuottinimiä, duuri- ja
mollisävellajeja, rytmiooppia, säveltapailua
ja prima vista -laulua.

- rytmiooppia: tahtiosoituksista 2/1 ja 4/2
- intervalleista lisäksi: nooni ja desimi
sekä kaikki ylinousevat ja vähennetyt
oktaaviin asti
- sävellajit: renessanssin moodit,
kvinttiympyrä
- sointuoppi: kadenssikuuntelu
- diktaatteina rytmejä sekä 1-äänisiä ja
helppoja 2-äänisiä melodioita

Opetus- ja työmuodot

Ryhmäopetusta 60 minuuttia viikoittain
lukuvuoden ajan

Suoritukset

I Osallistuminen opetukseen

II Osallistuminen kuulusteluihin

a) kirjallinen koe

b) laulukoe

Arviointi

Opettaja arvioi suoritukset kollegan
avustamana asteikolla 1-5.

Edeltävät suoritukset
musiikin perusteet 3, alkava vähintään
tyydyttävän (2/5) tiedoin
Korvaavat suoritukset
jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa
suoritettu vastaava kurssi, osaaminen
voidaan testata tasokokeella

Musiikin perusteet 4

Tavoitteet

Oppilas tutustuu länsimaisen taidemusiikin
kulttuuriperintöön, oppii kuuntelemaan
musiikkia ja sanallisesti kuvailemaan kuule-
maansa musiikkia. Kurssilla saatavat tiedot
lisäävät oppilaan musiikillista yleissivistystä

ja tukevat hänen instrumentti- ja
yhteismusisoinnin opintojaan.

Sisällöt

Opetuksen sisältönä ovat

- soitintuntemuksen perusteet
  - musiikin tyylikaudet keskiajasta 1900-
luvulle, aikajana, yleiset piirteet, eri
tyylikausia edustavan musiikin kuulonva-
rainen tunnistaminen
  - musiikin yleiset piirteet, teoksia, musiikin
lajeja ja säveltäjiä barokista romantiikkaan
  - yleiskatsaus musiikkiin ja muihin taiteisiin
- Opetus- ja työmuodot

Ryhmäopetusta, musiikin kuuntelua,
keskustelua, ryhmitöitä ja esseitä sekä 4-
5 konserttikäyntiä

Suoritukset

I Osallistuminen opetukseen ja konsertti-
käynteihin

II Opettajan antamien tehtävien tekeminen

Arviointi

Opettaja arvioi suoritukset asteikolla 1 – 5.

Edeltävät suoritukset

musiikin perusteet 3 (kurssit voidaan
suorittaa myös yhtä aikaa)

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa
suoritettu vastaava kurssi

Musiikin perusteet 5

Tavoitteet

Oppilas osaa laulaa ja merkitä muistiin
länsimaisen taidemusiikin tonaalisia ja
modaalisia melodioita ja rytmejä, tunnistaa
musiikinteorian käsitteitä kuten perussa-
nastoa, kadenssaalisia kulkuja, erilaisia
tahtilajeja ja niiden perinteisiä esitys-
käytäntöjä, nuottikirjoituksen moniselittei-
siä periaatteita.

Sisältö

Opetusmateriaalina käytetään katkelmia
länsimaisen taidemusiikin merkkiteoksista
renessanssista myöhäisromantiikkaan. Nii-
den avulla opitaan musiikin perusasioita
kuten intonaation vaihtelua, kadenssien
tunnistamista, modaalisten asteikkojen
eroa duuri- ja mollisävellajeihin, perus-
tahtilajien lisäksi yhdistetyt ja tavallisimmat
vaihtojakoiset tahtilajit, säveltapailua ja
prima vista -laulua sekä 1- ja 2-äänisten
melodioiden kirjoittamista kuuntelun
perusteella.

Opetus- ja työmuodot

Ryhmäopetusta 90 minuuttia viikoittain
lukuvuoden ajan

Suoritukset

I Osallistuminen opetukseen

II Osallistuminen kuulusteluihin

Arviointi

Opettaja arvioi suoritukset kollegan avustamana asteikolla 1-5.

Edeltävät suoritukset musiikin perusteet 4, vähintään tyydyttävän (2/5) tiedoin

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vastaava kurssi, osaaminen voidaan testata tasokokeella

Musiikin perusteet 6

Tavoitteet

Oppilas osaa analysoida pienimuotoisia länsimaisen taidemusiikin teoksia, tunnistaa musiikinteorian käsitteitä kuten perussäntöä, soitujen funktioita, erilaisia soitumuotoja, kadenssaalisia kulkuja, erilaisia tahtiosoituksia ja niiden perinteisiä esityskäytäntöjä, nuottikirjoituksen moniselitteisiä periaatteita.

Sisältö

Opetusmateriaalina käytetään katkelmia länsimaisen taidemusiikin merkkiteoksista renessanssista myöhäisromantiikkaan. Niiden avulla opitaan musiikin perusasioita kuten lisää nuottinimiä, klaaveja, kadenssien ja laajempien soitumuotojen ja tunnistamista ja muodostamista, modaalisten asteikkojen eroa duuri- ja mollisävellajeihin, perustahtilajien lisäksi yhdistetyt ja tavallisimmat vaihtojakoiset tahtilajit.

Opetus- ja työmuodot

Ryhmäopetusta 90 minuuttia viikoittain lukuvuoden ajan

Suoritukset

I Osallistuminen opetukseen

II Osallistuminen kuulusteluihin

Arviointi

Opettaja arvioi suoritukset kollegan avustamana asteikolla 1-5.

Edeltävät suoritukset musiikin perusteet 5, vähintään tyydyttävän (2/5) tiedoin

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vastaava kurssi, osaaminen voidaan testata tasokokeella

Musiikin perusteet 7

Tavoitteet

Oppilas osaa kirjoittaa annetun basson-sävelen ja numeromerkintöjen perusteella kolmi- ja nelisoitujen eri muodot ja tavallisimmat muunnosoinnut sekä hallitsee äänenkuljetuksen perusteet kirjoittaen ja soittaen.

Sisältö

Soitujen numeromerkinnät, soitujen funktionaalinen yhdistäminen, hajasävelten käyttö ja soolomelodian säestäminen. Oppimateriaalina käytetään barokin aikakaudella sävellettyä musiikkia.

Opetus- ja työmuodot

Ryhmäopetusta 90 minuuttia viikoittain lukuvuoden ajan

Suoritukset

I Osallistuminen opetukseen

II Osallistuminen kuulusteluihin

Arviointi

Opettaja arvioi suorituksen kollegan avustamana asteikolla 1-5.

Edeltävät suoritukset musiikin perusteet 6, vähintään tyydyttävän (2/5) tiedoin

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vastaava kurssi, osaaminen voidaan testata tasokokeella

Musiikin perusteet 8

Tavoitteet

Oppilaan musiikillisen kulttuuriperinnön tuntemus syvenee, hän saa lisää valmiuksia kuunnella musiikkia ja kuvailla kuulemaansa. Kurssilla saatavat tiedot lisäävät oppilaan musiikillista yleissivistystä ja tukevat hänen instrumentti- ja yhteismusiisoinnin opintojaan.

Sisällöt

Opetuksen sisältönä ovat

- soitintuntemus

- musiikin tyylikausien kertaaminen keskiajasta romantiikkaan

- 1900-luvun musiikin suuntauksia

- suomalainen ja skandinaavinen musiikki

- musiikin historian (populäärit) lähdemateriaalit

- katsaus musiikkiin ja muihin taiteisiin erityisesti 1900-luvulla ja pohjoismaissa

Opetus- ja työmuodot

Ryhmäopetusta, musiikin kuuntelua, keskustelua, ryhmitöitä ja esseitä, esitelmää sekä 4-5 konserttikäyntiä

Suoritukset

I Osallistuminen opetukseen ja konserttikäynteihin

II Opettajan antamien tehtävien tekeminen

Arviointi

Opettaja arvioi suoritukset asteikolla 1 – 5.

Edeltävät suoritukset

musiikin perusteet 5 ja 6

Korvaavat suoritukset

jossakin toisessa musiikkioppilaitoksessa suoritettu vastaava kurssi

ARVIOINNIN KOHTEEN JA ARVIOINTIKRITEERIT

Instrumenttitaidot / Peruskurssit ja I kurssi

ARVIOINNIN KOHDE	ERINOMAINEN 5	HYVÄ 3	HYVÄKSYTTY 1
1. Tekninen suoriutuminen	Oppilaan esitykset ovat teknisesti varmoja ja hallittuja.	Oppilaan esitykset ovat teknisesti enimmäkseen varmoja ja melko hallittuja.	Oppilaan esityksissä voi havaita kehittymässä olevan tekniikan piirteitä.
2. Melodian ja harmonian käsittely	Melodian muotoilu on ilmeikästä ja linjakasta. Sointujen käsittely on johdonmukaista ja perusteltua.	Melodiat ja sointupohja erottuvat toisistaan. Melodian muotoilu ja harmonioiden käsittely on melko varmaa.	Esityksessä voi havaita melodioiden muotoilua sekä hetkittäistä pyrkimystä melodian ja sointupohjan erotteluun.
3. Tempon ja rytmin käsittely	Esitystempot sopivat hyvin teosten karaktereihin. Rytmin käsittely on elävää ja agogiikka luontevaa.	Esitystempot ovat enimmäkseen hallittuja. Rytmin käsittely on selkeää eikä esityksessä ole suuria rytmivirheitä.	Esityksen tempo ja rytmihahmot säilyvät tunnistettavina.
4. Muodon hahmottaminen	Oppilas hahmottaa musiikillisia kokonaisuuksia kunkin tyyllilajin mukaisesti.	Oppilas pystyy hahmottamaan eri sävellyksien pienoismuotoja.	Oppilas pyrkii hahmottamaan säkeitä.
5. Dynamiikan käyttö	Dynamiikan käyttö on vivahteikasta ja perusteltua.	Oppilaan esityksissä on dynaamista vaihtelua.	Oppilaan esityksissä on jonkin verran nyansseja.
6. Äänenmuodostus ja soinnin hallinta	Äänenmuodostus on ilmeikästä ja teknisesti moitteetonta.	Oppilaan äänenmuodostus on perustaltaan terve.	Oppilas osoittaa pyrkimystä terveeseen äänenmuodostukseen.
7. Sävelpuhtaus ja intonaatio	Esityksien sävelpuhtaus on hyvä.	Esityksien sävelpuhtaus on enimmäkseen hyvä.	Esityksien sävelpuhtaus on paikoitellen kelvollinen.
8. Tekstin käsittely (laulajat)	Lauettava teksti on selkeää ja ilmaisuvoimaista. Eri kielten ääntäminen on moitteetonta.	Artikulaatio ja eri kielten ääntäminen on enimmäkseen selkeää.	Artikulaatio ja eri kielten ääntäminen on osittain selkeää.
9. Musiikillinen ilmaisu	Musiikillinen ilmaisu on rikasta ja eläytyvää sekä sävellyksien tyyllikausien mukaista.	Oppilas pyrkii elävään musiikilliseen ilmaisuun.	Oppilas osoittaa pyrkimystä musiikilliseen ilmaisuun.
10. Esiintyminen	Oppilaan esiintyminen on varmaa, vakuuttavaa ja luontevaa.	Oppilaan esiintyminen on kohtalaisen varmaa ja hän kykenee esittämään ohjelmansa harjoitetulla tavalla.	Oppilas pystyy esittämään ohjelmansa kokonaan läpi.
11. Prima vista	Nuotinluku on sujuvaa tempo oikea ja oppilas toteuttaa hyvin sävellyksen esityserkinnät.	Nuotinluku on varmahkoa vaikka tempo voi olla verkkainen ja horjuva.	Esitetty nuotinlukutehtävä on tunnistettavissa.
12. Muuta merkittävää	Oppilaan esityksissä voi olla muitakin huomionarvoisia piirteitä.		

Helsingin Konservatorio

Erinomainen 5	Esityksen kokonaisvaikutelma on vakuuttava, kurssitasoon nähden suurimmalta osaltaan erinomainen eikä miltään osin kovin puutteellinen.
Kiitettävä 4	Esityksen kokonaisvaikutelma on varma, siinä voi olla myös sekä erinomaisia että tason hyvä (3) piirteitä.
Hyvä 3	Esityksen kokonaisvaikutelma on kohtalaisen varma ja musikaalinen, eikä siinä ole merkittäviä soittoteknisiä puutteita.
Tyydyttävä 2	Esitys antaa paikoin musikaalisen vaikutelman, siinä voi olla myös sekä tason hyvä (3) että tason hyväksytty (1) piirteitä.
Hyväksytty 1	Esitys täyttää hyväksytyn tason. Kurssiohjelman hallinta jättää toivomisen varaa.

ARVIOINNIN KOHTEET JA ARVIOINTIKRITEERIT

Musiikin perusteet

ARVIOINNIN KOHDE	ERINOMAINEN 5	HYVÄ 3	HYVÄKSYTTY 1
1. Nuottikuva kirjoituksena	Oppilas hallitsee ja osaa lukea nuottikuvaa sekä tuottaa sitä erinomaisesti.	Oppilas ymmärtää ja osaa lukea nuottikuvaa sekä tuottaa sitä kohtalaisesti.	Oppilas osoittaa ymmärtävänsä nuottikuvaa auttavasti.
2. Nuottikuva hahmoina	Oppilas hallitsee eri hahmojen kuten intervallien ja sointumuotojen merkityksen sekä tehtävät erinomaisesti.	Oppilas ymmärtää eri hahmojen merkityksen ja tehtävät kohtalaisesti.	Oppilas ymmärtää joidenkin hahmojen merkityksen ja tehtävät auttavasti.
3. Sävellajit	Oppilas tuntee etumerkinnät, sävellajit ja moodit sekä niissä tarvittavat modaaliset ja kromaattiset muunnesävelet erinomaisesti.	Oppilas tuntee etumerkinnät, sävellajit ja moodit sekä niissä tarvittavat muunnesävelet kohtalaisesti.	Oppilas tuntee yksinkertaisimmat etumerkinnät, sävellajit ja moodit sekä niissä tarvittavat muunnesävelet auttavasti.
4. Rytmien käsittely	Oppilas hallitsee tahtiosoituksen, tahtilajin, tempon, rytmien ja poikkeusjaot sekä muodon perusteet erinomaisesti.	Oppilas ymmärtää tahtiosoituksen, tahtilajin, tempon, rytmien ja poikkeusjaot sekä muodon perusteet kohtalaisesti.	Oppilas tunnistaa tahtiosoituksen, tempon, rytmien ja poikkeusjaot sekä muodon perusteet auttavasti.
5. Melodian käsittely	Oppilas osaa kirjoittaa kuulemansa melodian nuottikuvaksi. Hän kykenee itsenäisesti harjoittelemaan esitettävää ohjelmistoa agogiikaltaan ja dynamiikaltaan sen edellyttämällä tavoin.	Oppilas osaa kirjoittaa kuulemansa melodian nuottikuvaksi ja kykenee itsenäisesti harjoittelemaan esitettävää ohjelmistoa kohtalaisesti.	Oppilas osaa kirjoittaa kuulemansa melodian nuottikuvaksi ja kykenee itsenäisesti harjoittelemaan esitettävää ohjelmistoa auttavasti.
6. Harmonia	Oppilas tunnistaa intervallit, soinnut, funktiot ja laajennetut kadenssit.	Oppilas tunnistaa intervallit, soinnut, funktiot ja erilaisia kadensseja.	Oppilas tunnistaa joitakin intervaleja, sointuja, funktioita ja kadensseja.
7. Sävelpuhtaus ja intonaatio	Oppilas ymmärtää ja osaa toteuttaa tonaalisen ja modaalisen intonaation erityispiirteet.	Oppilas ymmärtää tonaalisen ja modaalisen intonaation erityispiirteitä.	Oppilas ymmärtää tonaalisen ja modaalisen intonaation erityispiirteitä suuntautuvasti.
8. Prima vista	Oppilas osaa etsiä sävellajin ääniraudasta, kykenee esittämään annetun tehtävän rytmiltään ja intonaatioltaan musikaalisesti.	Oppilas osaa etsiä sävellajin ääniraudasta, kykenee esittämään annetun tehtävän rytmiltään ja intonaatioltaan ymmärrettävästi.	Oppilas kykenee esittämään annetun tehtävän rytmiltään ja säveliiltään auttavasti.
9. Äänenkuljetus	Oppilas hallitsee tyylinmukaisen äänenkuljetuksen, hajasävelten käytön ja kykenee soittamaan continuousäestystä.	Oppilas osaa äänenkuljetuksen perusteet sekä kirjoittaen että soittaen.	Oppilas ymmärtää äänenkuljetuksen perusteita ja tuottaa auttavasti sävelkudosta kirjoittaen ja soittaen.
10. Muuta merkittävää	Oppilaan suoritteissa voi olla muitakin huomionarvoisia piirteitä.		

Helsingin Konservatorio

Erinomainen 5	Suoritteen kokonaisvaikutelma on vakuuttava, kurssitasoon nähden suurimmalta osaltaan erinomainen eikä miltään osin kovin puutteellinen.
Kiitettävä 4	Suoritteen kokonaisvaikutelma on varma, siinä voi olla myös sekä erinomaisia että tason hyvä (3) piirteitä.
Hyvä 3	Suoritteen kokonaisvaikutelma on kohtalaisen varma, eikä siinä ole merkittäviä puutteita.
Tyydyttävä 2	Suorite antaa paikoin vaikutelman asian ymmärtämisestä, siinä voi olla myös sekä tason hyvä (3) että tason hyväksytty (1) piirteitä.
Hyväksytty 1	Suorite täyttää hyväksytyn tason. Kurssiin kuuluvien taitojen hallinta jättää toivomisen varaa.